

สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของ
ครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร
Conditions of Using Information Technology for Teaching of
Teachers in Prayamonthaturadsripijit

นิลุบล ทาตะชัย*

Nilubon Tatachai

* โรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร

รับบทความ 28 มกราคม 2564 แก้ไขบทความ 10 มีนาคม 2564 ตอรับบทความ 14 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครูในโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครู จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครูผู้สอนที่ทำการสอนในโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, โรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร

ABSTRACT

The purpose of this research was to study conditions of using information technology for teaching of teachers in Prayamonthaturadsripijit School, Bangbon District, under Bangkok Metropolitan Administration in 3 aspects. The population included 123 teachers. Data were collected using 5 point rating scale questionnaire and checklist and statistically analyzed in percentage, mean score and standard deviation.

The finding revealed that conditions of using information technology for teaching of teachers in Prayamonthaturadsripijit School, Bangbon District under Bangkok

Metropolitan Administration was generally found at high level. After item analysis, all of them could be rated by mean score in descending order as follows: administration, instruction and tools and technologies.

Keyword: information technology, PhrayaMonthat Ratchasripichit School

บทนำ

ในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการศึกษา ช่วยให้คน สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีโอกาสรับรู้ ข่าวสารได้ทันทั่วถึง มีระบบการส่งข่าวสารที่ทันสมัย เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกสามารถสื่อสารถึง กันได้อย่างรวดเร็ว สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดนสามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้โดยผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งได้เข้ามามีอิทธิพลต่อสภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของบุคคลในสังคมทั้งทางบวก และทางลบ การศึกษาในปัจจุบันก็จำเป็นต้องมีการพัฒนาในเรื่องการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาประยุกต์ใช้ควบคู่กับการเรียน และการใช้ชีวิตในปัจจุบัน โดยที่ความต้องการและความจำเป็นที่ต้อง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางการศึกษามีหลากหลายรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามภาระหน้าที่งานและ สภาพแวดล้อม หรือแม้กระทั่ง ขอบเขตของอายุ รวมไปถึงเพศด้วยก็ตาม ทุกคนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้ ทันกับโลกปัจจุบันอยู่อย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยกันแพร่หลายในสาขาวิชาต่างๆ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะเป็นการ ช่วยในการพัฒนาการด้านการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศในทางการศึกษารวมไปถึงการนำไป ประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพแก่ผู้ใช้เพื่อตอบสนองความต้องการที่มีความต้องการ หลากหลายรูปแบบและแตกต่างกันไป ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนมีสิทธิได้พัฒนาขีด ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (มาตรา 66) และให้มีการพัฒนา บุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (มาตรา 65) รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการ เรียนรู้ของคนไทย (มาตรา 67) (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2545 : 23 – 24)

โรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สังกัดสำนักเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียน ขนาดใหญ่ ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายและหลักการจัดการศึกษาของ ชาติซึ่งมีนักเรียนจำนวนมากถึง 2,938 คน มีครูที่ต้องปฏิบัติการเรียนการสอนในโรงเรียน จำนวน 125 คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเป็นพนักงานโรงงาน เพราะเป็นย่านโรงงานอุตสาหกรรม

โรงเรียนจึงต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกด้านเพราะนักเรียนที่จบออกไปส่วนมาก
รับจ้างทำงานกับโรงงาน ซึ่งกระบวนการพัฒนาจะต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการ
สอนอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนบุคลากรครูให้ได้รับความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศพร้อมทั้งจัดสรรวัสดุ
อุปกรณ์ให้เพียงพอ ซึ่งจะทำให้นักเรียนในโรงเรียนได้รับการศึกษาที่ได้มาตรฐานเข้าถึงการศึกษามี
คุณภาพ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายของครูช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการศึกษาหา
ความรู้ ตลอดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ดังนั้นด้านการบริหารงานในโรงเรียนจึงได้จัดสรรครูที่มีวุฒิการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรับผิดชอบ
งานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยมุ่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายใน
โรงเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดย ส่งเสริมผู้เรียน
ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ
ตนเอง ท้องถิ่นและประเทศชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติ
ภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำ Website และปรับปรุงข้อมูลของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบันเสมอ
นอกจากนี้ยังได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและได้รับการ
สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอกับความต้องการ สนับสนุนบุคลากรให้ม
ีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษามีความจำ
เป็นมากในการใช้เทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นการนิเทศ การประเมินผล ดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานแสดงผล
การเรียนรู้ ครูในโรงเรียนจึงใฝ่รู้ใฝ่เรียนและยอมรับความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่
เสมอ

แม้ว่าทางโรงเรียนจะนำเอาเทคโนโลยี เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นการ
เพิ่มพูน ประสิทธิภาพทางการเรียนรู้แก่ผู้เรียน แต่ในสภาพปัจจุบันการเรียนการสอนยังนำเทคโนโลยีมาใช้
พัฒนาผู้เรียนไม่เต็มที่ ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความ
ต้องการของครู บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้วัสดุอุปกรณ์บางอย่าง ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่
เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ระบบอินเทอร์เน็ตมีปัญหาบ่อยครั้ง บุคลากรที่มีความรู้เรื่องการติดตั้ง ดูแลไม่
ทั่วถึง ครูบางคนยังใช้รูปแบบการสอนแบบเดิม ทำให้ใช้เทคโนโลยีไม่เต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้เหมาะสม
กับสภาพของโรงเรียนที่มีความพร้อมในระดับหนึ่ง ครูต้องพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม
ใช้เทคโนโลยีในการสอนให้เต็มที่ ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ความรู้ครูในด้านเทคโนโลยีและขยาย
ผลให้บุคลากรมีความรู้อย่างทั่วถึง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ
สอนของครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอน
ของครู ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการบริหาร ด้านเครื่องมือและเทคโนโลยี
และด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสอนของครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู ในโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร จำนวน 125 คน
ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของครู จำแนกเป็น เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา อายุราชการและตำแหน่ง

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครู ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านเครื่องมือและเทคโนโลยี และ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร เพื่อแจกแบบสอบถามให้กับครูเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 125 ฉบับ และเก็บด้วยตนเองได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 123 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามปรากฏว่าสมบูรณ์ 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.40

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครู โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนของครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอนโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

การแปลความหมายของคะแนน ให้คะแนนเฉลี่ยของประชากรเป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน โดยกำหนดระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.77 อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.04 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.73 อยู่ในระดับมาก และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.55 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหาร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนจึงได้จัดทำ Website และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอแต่อาจจะมีปัญหาในบางครั้งที่ไม่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้เพราะระบบมีปัญหา แต่ระบบการจัดการก็สามารถแก้ไขได้ นอกจากนี้โรงเรียนยังใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรเสร็จสมบูรณ์พร้อมใช้เพราะ เป็นโรงเรียนนำร่อง และทางโรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งาน แต่ก็ยังไม่สามารถจัดหาได้เพียงพอ เพราะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จึงต้องใช้งบประมาณมากผู้บริหารส่วนใหญ่มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับ เทคโนโลยีสารสนเทศได้ ทัวถึง จึงทำให้ครูมีโอกาสนในการเรียนรู้ ครู ในโรงเรียนส่วนมากมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและยอมรับความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษพงษ์ ตระกูลรัตนานนท์ (2549)

2. ด้านเครื่องมือและเทคโนโลยี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนมีคอมพิวเตอร์มากต่อ การใช้งานของครูในโรงเรียนแต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูทั้งโรงเรียน โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการทำงาน มีผู้เชี่ยวชาญในการดูแล บำรุงรักษา คอมพิวเตอร์ และระบบโปรแกรมต่าง ๆ แต่ยังไม่เพียงพอโรงเรียนมีห้องคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้มีการจัดหาคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมเพื่อให้ เพียงพอต่อความต้องการใช้งานของนักเรียนในโรงเรียนซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง อาจมีอุปสรรคบ้างเพราะ นักเรียนมีจำนวนมากกว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ สถานที่ที่มีจำกัดจึงไม่สามารถจะเพิ่มห้องคอมพิวเตอร์ได้โรงเรียนมีการปรับปรุง พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ธีรศักดิ์ ละม่อม (อ้างถึงใน เบญจมาภรณ์ พลประโคน 2545: 35

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ครูใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตแบบฝึกหัดเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เป็นการจูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียน นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในการ

รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ครูใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บและ วิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนเพื่อวางแผนการสอนซ่อมเสริมและทำวิจัยในชั้นเรียน และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาในกลุ่มสาระอื่น ๆ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตครูใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำฐานข้อมูลวิทยากรภายนอกและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาครูในโรงเรียนใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จัดทำสถิติทางการศึกษาของนักเรียนและครูมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับ

บรรณานุกรม

- กฤษพงษ์ ตระกูลรัตน์. (2549). การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- กิตติมา จันทรม. (2541). แนวคิดของผู้บริหารในการพัฒนาระบบสารสนเทศศึกษากรณี: สำนักงานคณบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชียา พรหมจันทร์. (2551). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.